

ДУШАТА МУ Е ТУКА, ТЕЛОТО МУ ОСТАНА ВО "КИНГЕРОТ"!

"Со Миле се запознавме во 1978 година во Белград. Го видов одзади, од профил и забележав дека има иста коса како и мојата, и помислив: Овој човек е ист како мене! Тоа беше љубов на прв поглед, и остана таква", вели неговата сопруга Мирјана Крстевска.

"Кога се отвораше македонската Амбасада во Белград, Миле беше првиот кој почна таму да работи и се грижеше за неа", објаснува Мирјана.

Една ноќ, вечерта на 12. 2. 2004 година, сонував како јас и Миле седиме на столчиња, еден спроти друг. Миле ме гледа и ми вели: Знаеш, решив во иднина сè да биде така како што ти ќе кажеш. Веднаш потоа се смени изразот на неговото лице, тој се насмеа, но тоа беше чудна насмевка, застрашувачка. Додека ми зборуваше, на лицето ја немаше брадата, која години наназад беше дел од

ше. Го погледнав и видов дека веќе нема брада. Го прашав кога ја избричил, а тој само се насмевна. По два дена замина. На заминување Миле ми рече: Одам за Мостар со претседателот, морам да ја подготвам посетата, но ќе дојдам на 7 март, чекајте ме. Миле никогаш не дојде. Утрото на седми март, никој не засвони на нашата врата, Миле не се појави, а ниту јас станав да отворам и да го пречекам, како што обично правев".

"Ние - дополнува таа - и ден денес не можеме да поверуваме дека Миле почина, на Матица Брдо кај Мостар загина во 'кингерот'. Мислиме дека тој 'умре само малку', но дека ќе си дојде дома. Никогаш не сум помислувала дека нему може да му се случи вакво нешто. Тој беше многу добар човек, чесен, ги сакаше луѓето, на сите им помагаше, со никого си немаше кажано лош збор. Го карактеризираше исклучителна интелигенција и бистрина. Луѓето го бараа неговото друштво, сакаа да разговараат со Миле и да дознаат нешто ново, а во тоа тој беше несобичен. Ние двајцата многу разговаравме, понекогаш и со часови. Бидејќи Миле беше политиколог и дипломат, за некои крупни случувања барав негово мислење. На пример, во 1991 година го прашав дали СФРЈ ќе се распадне, а тој потврдно ми одговори. Тогаш знаев дека тоа сигурно и ќе се случи. Исто така, во 1999 година ми го потврди прашањето за бомбардирање на СРЈ", објаснува Мирјана.

Пишува:
Жаклина МИТЕВСКА

Во владиниот "кингер", кој се урна на 26 февруари 2004 година, беше и Миле Крстевски, дипломат, вработен во МНР, човек со исклучителни квалитети и способности, мисионерска и емотивна личност. Тој ден беше и остана трагедија која ја погоди не само сопругата Мирјана и поширокото семејство, туку таа ги обзема и сите луѓе со добра волја.

" Од тој ден, во нашата куќа - вели Мирјана - се всели голема тага, болка и сомневање. Во мене дури се појави и отпор кон сè што се случи. По трагедијата, од сите страни пристигнуваа телеграми со сочувство, луѓето се јавуваа. Сè тоа болеше и беше чудно, за неверување. Мислев дека му се случува на некој друг. Но, вистината беше сурова. Постојано прашував како можеше и зошто тоа се случи", вели сопругата на Миле, Мирјана Крстевска.

Таа се сеќава дека две-три

МИРЈАНА КРСТЕВСКА, СОПРУГА НА МИЛЕ КРСТЕВСКИ

недели пред трагедијата имала претчувство оти ќе се случи нешто лошо.

"Почнав - додава Мирјана - да сонувам чудни сонови.

него. По два дена, на 14. 2. 2004, во раните утрински часови Миле дојде во Белград. Ја отворив вратата, тој тивко влезе, бидејќи детето спие-

ЖИВОТЕН ПАТ

Миле Крстевски е роден 21.4.1954 година во Крива Паланка. Основно училиште и гимназија завршил во родното место, а Факултет за политички науки во Белград. Опкружен со љубов во семејството, живеел во градот со неколку реки, во еколошки здрава средина. Покрај неговата куќа минува река која постојано жубори.

јана е домаќинка, жена преокупирана со куќата и семејството, посветена на децата, но кон Миле имала посебен односинекако го одделувала од останатите, бидејќи бил специфично, исклучително интелигентно дете. Татко му Александар се грижел за семејната егзистенција, емотивен човек.

"Кога и да доаѓав во Крива Паланка, а доаѓав често, сакаше да седиме заедно, да

"уметник" и тоа име му останало во семејството. Сакав и со него да другарувам, всушност по природа и јас, пред сè, сум сликар. Имам многу мои слики кои ми ги красат ѕидовите на станот. Тоа што подоцна станав правник и судија е поради некои други околности, но во душата сликарството е моја прва љубов. На почетокот, Миле низ Крива Паланка се шеташе сам, а кога се роди Владимир почна и него да го води".

Уште од рана возраст Миле сакал да студира политички науки, па дури тогаш и почнал да чита весници, ја следел политиката, тој ген го носел во себе. Според кажувањата на сопругата, Миле бил специфичен човек. Многу сакал друштво, да зборува со луѓето, но имало и денови кога му било потребно да биде сосема сам со весниците и со книгите. Имал огромна библиотека и постојано купувал книги. По завршувањето на факултетот Миле два месеца работел во Скопје, во Секретаријатот за кадровски прашања на Извршниот совет на Социјалистичка Република Македонија, а потоа се вратил во Белград и се вработил во тогашниот Сојузен секретаријат за надворешни работи.

"Таа работа - додава Мирјана - Миле многу ја сакаше, беше воодушевен да работи во дипломатијата. Тогашниот Сојузен секретаријат за надворешни работи се наоѓаше во Белград на 'Кнез Милош', каде е и денес, но со друго име. Како приправник тој ги положи сите испити. Од 1980 до 1981 година Миле беше на отслужување на воениот рок во Сремска Митровица. Тоа тешко го поднесе. Во тоа време јас му бев најголема поддршка. Во 1981 година повторно се врати на работното место во СИП. Од 1983 до 1988 година работеше во Република Конго како секретар на Амбасадата. Таму бевме заедно, активно се вклучивме во дипломатскиот кор. Имавме голем круг пријатели од сите амбасади, а најмногу од амбасадите на

САД и на Франција. Со нив се дружевме интензивно. Престојот во Африка беше убав и незаборавен, се соочивме со еден поинаков свет, сосема различен од нашиот. Сите нè канеа во посета. Ги посетивме куќите и на најсиромашните и на најбогатите. Често контактиравме со луѓето од резиденцијата на францускиот амбасадор, кој живееше во вила која била прва резиденција на францускиот претседател Де Гол, прекрасна куќа на брегот на реката Конго. Еден ден бевме на вечера и кај претседателот на државата Нгуеса, по повод доаѓањето на првиот министер на Франција. Дојде и тогашниот градоначалник на Париз, Жак Ширак, и вечераше со нас. Контактниравме и со анголскиот амбасадор, кој беше роден брат на претседателот Агостина Нета".

По враќањето од Африка, Миле продолжил да работи во СИП, а Мирјана во Судот.

По распаѓањето на СФРЈ и формирањето на македонската држава, Миле преминал на работа во тогашното Министерство за односи со странство, денешно Министерство за надворешни работи. Набрзо, повторно бил вратен во Белград, каде останал сè до јули 1999 година, а потоа се вратил во Скопје во МНР, каде работел сè до трагичниот настан, како раководител на Секторот за пошироко соседство. За време на работењето во Белград, Миле бил многу активен, одржувал бројни контакти и поз-

ИЗГУБЕН Е МЛАД И ПЕРСПЕКТИВЕН ДИПЛОМАТ, МИЛЕ КРСТЕВСКИ

"Секогаш - вели сопругата - кога бевме таму Миле ми велеше: слушај како жубори реката, ова го нема на друго место. Мислам дека жуборењето на реката покрај неговата куќа, постојано одекнуваше во неговите уши, каде и да одеше".

Според кажувањата на Мирјана, Миле како дете многу му се радувал на празникот Божиќ и особено сакал да спие на слама покрај татко му. Со задоволство шеташе покрај брегот на реката, одеше далеку во шумата, седеше во природа и мантираше. Неговата мајка Сто-

разговараме и да пиеме кафе", вели Мирјана и се потсетува на другите членови од семејството на сопругот.

"Бабата на Миле, Бисера, беше силна жена и тој често ја спомнуваше и ми раскажуваше за неа. Мислам дека Миле и личи на баба му. Неговиот најстар брат, Мирко, е доктор специјалист во Клиничкиот центар во Крива Паланка, и со него многу сакав да разговарам за медицината, а тој секогаш трпеливо ми објаснуваше сè. Братот Лазе се занимава со сликарство. Миле беше многу поврзан со него. Миле го нарекуваше

КАТЧЕ ИСПОЛНЕТО СО КНИГИ

нанства. Долгогодишен и верен пријател му бил и уредникот на весникот "Меѓународна политика", сега амбасадор во Париз, Предраг Симиќ.

"Кога се отвори македонската Амбасада во Белград, Миле беше првиот кој таму почна да работи и се грижеше за неа. Првата македонска канцеларија и првата македонска Амбасада во Белград беа во нашиот стан, дури подоцна беа купени работните простории. Во тоа време многу се работеше, бидејќи се создаваше самостојна држава", вели Мирјана.

Како дипломат во СИП во Белград, Миле имал пријатели од сите тогашни републики. Дури и во 1978 година бил на работна акција во БиХ, на пругата Шамац-Сараево. Таму останал еден месец. Ја сакал Босна.

ЉУБОВ НА ПРВ ПОГЛЕД

Мирјана се потсетува и на тоа како се запознале со Миле.

"Се запознавме во 1978 година во Белград. Го видов одзади, од профил и забележав дека има иста коса како и мојата и си помислив: Овој човек е ист како мене! Тоа беше љубов на прв поглед, и таа остана таква. И ние имавме тешки денови во животот, но преживевме затоа што многу бевме врзани еден за друг. По три години врска стапивме во брак, а десет немавме деца. Целосно се посветивме еден на друг, многу работевме. На 31. 12. 1991 година ни се роди синот Владимир. Тоа беше голема среќа. Од тој момент јас бев преокупирана со детето, кому му посветувам големо внимание. Се сеќавам на денот на Владимировото раѓање, беше Нова година, Миле купи неколку кутии со црвен

СЕМЕЈСТВОТО КРСТЕВСКИ, МИРЈАНА, ВЛАДИМИР И МИЛЕ

шампањ, и се пиеше со денови. Таткото уживаше со синот. Многу се грижеше Владимир да има сè што му треба. Го носеше на долги прошетки покрај Сава, а кога Владимир порасна почнаа заедно да шетаат по белградските книжарници и да купуваат книги. Синот е одлична копија на таткото, така што денес тој сам оди во книжарниците и купува книги, а мене секогаш ми вели: Мамо, кога сакаш нешто да ми купиш, купи ми книга, само тој подарок го признавам".

Владимир е седмоодделенец. Одличен ученик, кој другарите многу го сакаат. Сака многу да се дружи, но понекогаш му е потребно да биде сам со своите книги. Редовно чита весници. Многу убаво пишува, а веќе го има завршено и нижото музичко училиште. Со задоволство пее.

"И Миле - додава Мирјана - многу сакаше музика. По цел ден ги слушаше омилените групи и пејачи. Сакаше да ги слуша 'Галија' и 'Гарави Сокак', но и Гоце Арнаудов. Беше и поетски настроен, слабост му беа песните на Мики Антица и Алекса Сантица. Тој беше визионер, ѝ беше посветен на Македонија. Често велеше: Ја сакам Македонија, да не бев дипломат, ќе бев новинар.

Беше обземен од идејата колку што е можно подобро да ја претстави својата земја во странство, бидејќи тоа и му беше професија. Понекогаш, работата и државата му беа поважни од него лично и од нас. Знаеше до доцна во ноќта да остане на работа. Се сеќавам, последниот пат кога Миле доаѓаше во Белград му реков да се чува, бидејќи времињата се немирни. Тој само молчеше, а потоа рече: Смртта доаѓа на крајот на животот..."

Миле многу ги сакал водите, па често одел во Охрид и во Маврово. Таму навистина уживал. Не ѝ припаѓал на ниту една политичка партија. Не ги делел луѓето по партиска припадност, едноставно сметал дека политиката може да се цени само по нејзините резултати.

"Кон тоа доследно се придржуваше. Често го цитираше Кенеди: Никогаш немој да прашуваш што државата направила за тебе, туку што ти си направил за својата држава. Тоа беше и негово мото. Сакаше да полемизира со политичарите, но и со обичните луѓе. Особено беа познати неговите полемии на приемиите во Белград, кои ги водеше со Војислав Шешел. Дури ни Шешел не можеше да го надзбори. Сакаше убаво да се облекува, секогаш на работа носеше костум, а

обожаваше кошула и вратоврска. Кога дојде за Нова година купи и костум, но не стигна да го облече. Живеше скромно. Едноставно се хранеше, најмногу со разновидни салати", вели Мирјана.

По трагедијата семејството Крстевски добило телеграма од министерката Илинка Митрева, која напишала дека во моментот на несреќата Миле се наоѓал на извршување на дипломатската задача и дека неговата предаеност на работата и колегијалноста ќе бидат патоказ за сите помлади генерации македонски дипломати. Нада и Киро Глигорови, исто така, им изразиле сочувство, наведувајќи дека многу ги потресла веста за смртта на Миле, дека е тоа тешко за неговото семејство, за Република Македонија и за сите кои имале можност овој човек да им биде пријател и соработник.

Изгубен е млад и перспективен дипломат, кој извршувал високи и одговорни задачи во надоврешното политичко претставување и афирмација на македонската држава. Неговата генерација 1968/72 година од гимназијата во Крива Паланка, во телеграмата напишала: Миле секогаш беше пример за цела генерација.

Еден поет од Крива Паланка, Младен Димитровски, напишал песна за Миле и во последната строфа вели: "Без воздух ќе дишаме, без вода ќе живееме, а учениците ќе зборуваат на глас за твојот лик, секој час".

"На годишнината од трагедијата, првиот претседател на Македонија, господинот Киро Глигоров, дојде на работ на Миле и положи огромен букет, стоеше тивко, а потоа рече: Отиде млад. Цвете донесе и претставник од МНР, амбасадорот Тодорчевски. Тогаш купив сè што беше објавено и напишано за трагедијата и тоа го средив како своја документација во неколку книги. Ја средив и севкупната лична документација и архива на Миле, сите негови белешки и книги", се потсетува Мирјана Крстевска.